

dette høie Things Stilling til dette Forslag er. Der er jo der den Omstændighed at mærke, at Forslaget skyldes det private Initiativ. Det kan jo ikke negtes, at det er en ren abnorm Tilstand, at et Forslag til Straffelov for Krigsmagten fremkommer ved det private Initiativ, og den første Følelse, jeg havde, da det fremkom, var ogsaa ubetinget, at man ikke burde indlade sig paa Behandlingen deraf, tilmed da det jo fra Regjeringens Side erklæredes, at den havde under Overveielse Forslag, som den agtede at forelægge i næste Samling; men efter den Holdning, som Regjeringen under Forhandlingernes Løb har indtaget, forekommer det mig, at den Indvending, der kunde hentes fra Forslagets Fremkomst, i og for sig ikke har nogen Vægt. Det er jo for det Første allerede fremhævet, at det er i det Væsentlige paa Grundlag af tidligere Regjeringsforslag, at det foreliggende Forslag er indbragt, og saavidt jeg forstod den høitærede Marineministers Udtalelser, vilde jo ogsaa det Forslag, der kunde ventes fremlagt af Regjeringen, blive fremsat paa det samme Grundlag, saa at jeg skal ikke negte, at min Betænkelse svandt; thi jeg ser ikke, at der egentlig er nogen Grund til at forkaste et Forslag iaar, fordi det fremkommer ved det private Initiativ, naar vi kunne vente væsentlig det samme Forslag fremlagt til næste Aar fra Regjeringen. Altsaa det ubehagelige Præjudicat, som dette Forslags Fremkomst kunde frembyde med Hensyn til det Omraade, hvor det private Initiativ hører hjemme, mener jeg, at man maa sige at være kommen ud over efter den Maade, som Forslaget er fremkommet paa, og efter den Maade, hvorpaa Regjeringen har stillet sig til Forslaget, og efter hvad den har erklæret, at dens egen Intention er. Altsaa siger jeg: Lad os gaa ind paa Behandlingen af dette Forslag, selv om det fremkommer ad det private Initiativs Vej. Men naar man saa spørger: „Fra hvilket Synspunkt skal Forslaget ses, hvilket er det Standpunkt, som dette Thing bør indtage overfor det?“, forekommer det mig, at der ikke er Anledning til fra dette Things Side at sammenligne det med de forskjellige Regjeringsforslag, som have været fremsatte. Jeg vil nemlig minde om, at dette Thing har, saaledes som jeg nævnte, vedtaget et Lovforslag i Samlingen 1871—72. Det er derigennem, at dette Thing har udtalt sin Billie, det er det Udgangspunkt, fra hvilket det maa se det foreliggende Forslag; thi efter det Stadium, paa hvilket det foreliggende Straffelovsforslag befinder sig, anser jeg det for givet, at det vil være aldeles urigtigt at bringe nye Momenter ind i Forhandlingen og forsøge at fremkalde et nyt Grundlag for Tilveiebringelsen af en Straffelov. Nu maa vi tage vort fætte og bestemte Udgangspunkt fra det Forslag, som Thinget engang har vedtaget, og spørge: Hvorvidt

vi kunne vi gaa ind paa det Forslag, som her forelægges, sammenholdt med det Forslag, som dette Thing i sin Tid har vedtaget? Jeg skal da ikke gaa ind paa hele det Indbegreb af Forskjelligheder, der er imellem de to Forslag, thi det er Noget, jeg antager, det høie Thing vil gjemme til Overveielse paa et senere Stadium, men jeg skal kun fremhæve de Forskjelligheder, som kunne siges at have principel Betydning. Naar jeg spørger, hvilke disse ere, viser det sig, at hele Striden, den hele langvarige og forbittrede Strid paa dette Omraade, væsentlig har reduceret sig til et enkelt Punkt, nemlig til Spørgsmaalet om Straffearterne. Her er det egentlig, at Uoverensstemmelseerne have koncentreret sig. Jeg kan ikke unblade at gjøre den Bemærkning, at jeg tror, at det vil være en interessant Opgave for en Historiker at forsøge Udviklingen af de militære Straffe og de Forandringer, som de ere undergaaede i den senere Tid. Det vilde vistnok give et meget interessant Bidrag til Belysning af Kulturudviklingen og Humanitetens Fremskridt paa et Omraade, hvor det vistnok udpræger sig tydeligere, end paa noget andet Omraade. Jeg har ikke haabt Leilighed til at komme ind paa det anderledes end ved den flygtige Undersøgelse, som dette Forslag har foranlediget; men jeg tror, at det er interessant at forsøge Forandringerne, saaledes i 1836 med Hensyn til Epidemistrafen, fremdeles i 1846 Bryglestraffens Indskrænkning til dem, som vare nedsatte i de Meniges 2den Klasse o. s. v. Saa kom Forslaget, der blev forelagt i 1850; der var den Reform foreslaet, at Krumslutningsstraffen skulde affattes, medens de øvrige Straffe vare bibeholdt. Men det Forslag kom jo ingenvejne, og der stete, som sagt, ingen Reform senere, undtagen at det i 1860 blev ad administrativ Vej bestemt, at Krumslutning ikke længere skulde kunne idømmes arbitrært, men kun ifølge Dom. Denne Forandring blev imidlertid allerede igjen ophævet ved Krigens Udbrud 4 Aar efter, og den gamle Tilstand førtes tilbage. Saa kom det lille Forsøg i 1868 paa at tilveiebringe en Forandring i saa Henseende derved, at Krumslutning skulde affattes og istedetfor indføres staaende Arrest, og dette høie Thing gav denne Forandring sit Bifald. I det andet Thing var det imidlertid ikke Tilfældet; men det bevirkede kun, at man der fremsatte Ønsket om istedetfor en saadan stykkevis Reform at faae en samlet Revision af Straffeloven for Armeen. Imidlertid, i det Forslag, som var forelagt her i dette Thing i 1871—72, havde man fremdeles fulgt det Forslag, som dette Thing havde vedtaget, og derefter indført staaende Arrest istedetfor Krumslutning. Paa dette Punkt er der jo nu den Forandring i det foreliggende Forslag, at den staaende Arrest er bortfalden; istedetfor den er sat ensom Arrest og Arrest i Bøien. Om denne Straf har der jo